

Jansons voegt magistraal chapter toe aan Mahler

MUZIEK Gustav Mahler, die een symfonie beschouwde als medium voor de kosmos, de natuur en het complete menselijke en hemelse bestaan, schiep een zedelijke *Derde Symfonie* waarin dit alles in verbazend korte tijd beslag krijgt. Wie een uur en drie kwartier evengoed een hele zit vindt, mag zich ermee troosten dat een zevende deel dat Mahler ook nog in gedachten had, *Das himmlische Leben*, werd geschrapt en zijn bestemming vond in Mahlers *Vierde*.

De rest is bij het Koninklijk Concertgebouworkest deze maand een prooi voor Mariss Jansons, wiens bijdrage aan de Mahler-jubileumcyclus van het KCO (hij dirigeert de symfonieën met koor en solisten) in december begon met een magistraal gerealiseerde *Tweede*. En wiens tournee-agenda met het KCO van nu tot half februari in New York in het teken staat van, onder meer, een binnenmarcherende *Zomer* (deel 1), een *misterioso* voor alt en orkest op een tekst uit Nietzsches *Zarathustra* (deel 4: *O Mensch*, met een ongehooflijke Bernarda Fink) en het *Bimm bamm* van knapenkoren uit Breda en de Rijnmond.

Wie er niet meer bij kan in het Concertgebouw, moet de magnifieke uitvoering maar in de gaten houden via tv, radio of cd. Jansons trad woensdag in een Amsterdamse Mahler Drie-traditie die door Mahler zelf in 1903 als dirigent werd ingeluid. Aan uitvoeringswerk van tegengestelde naturen als de voormalige KCO-chefs Haitink en Chailly bleek ook hun opvolger nog een magistraal chapter te kunnen toevoegen.

Jansons' wapen is een even doelgerichte als genuanceerde calculatie van tempi en deeltempi. Hij zette er de toon mee in een openingsdeel – een 35 minuten durende tegenstellingenparade vol verbeterheid, optimisme en spot – dat onontkoombare eenheid en dadendrang uitdroeg. Pas na een uur of anderhalf botsten ambities om deel 6 (*Langsam*) te promoveren tot de meest bewegingloze muziek aller tijden op een werkelijkheid van verbrokkelende muzikale specie.

Roland de Beer

★★★★★

KCO o.l.v. Mariss Jansons. 3/2,
Concertgebouw Amsterdam.
Radio 4: 14/2.